

[Johan Poulsen.]

er derimod særlig gået ud på at få det ændret sådan, at man får et moderne og praktisk indrettet sygehus i stedet for det gamle, der både var upraktisk indrettet og forældet.

Det tredje og største sygehus er Dronning Alexandrines hospital i Thorshavn. Sidstnævnte hospital er beregnet til at dække de øvrige 10 øer, den mest centrale og folkerigeste del af Færøerne, omfattende ca. $\frac{2}{3}$ af øernes samlede indbyggerantal.

Dronning Alexandrines hospital har lige til den sidste tid i nogen grad virket som et centralsygehus for samtlige øer, hvortil de sværere sygdomstilfælde — det være sig af medicinsk eller kirurgisk natur — er blevet henvist, medens de lettere tilfælde fortrinsvis er blevet behandlet på de lokale sygehuse.

Den store befolkningstilvækst inden for sygehusdistriktet i forbindelse med de vældige fremskridt på alle områder inden for lægevidenskaben og sygehusbehandlingen har medført, at såvel bygningerne som arbejdsforholdene på Dronning Alexandrines hospital efterhånden er blevet ganske utilfredsstillende — for ikke at bruge stærkere ord. Pladsforholdene i forbindelse med manglende moderne lægeligt udstyr har også medført, at et uforholdsmæssig stort antal navnlig sværere sygdomstilfælde må henvises til rigshospitalet i København, hvor pladsforholdene desværre ikke altid tillader en omgående indlæggelse. Foruden adskillige praktiske vanskeligheder medfører sidstnævnte forhold også betydelige udgifter til befordring af patienter og i de fleste tilfælde også af medfølgende sygeplejerske, da de fleste patienter nødvendigvis må have hjælp og være under tilsyn, så længe rejsen varer.

Da man hidtil har manglet et hospital for sindslidende på Færøerne, har man været henvist til at indlægge de færøske patienter på statshospitaler for sindslidende i den øvrige del af landet, fortrinsvis på statshospitalet i Nykøbing Sjøland. Enhver vil kunne forestille sig, hvilke menneskelige tragedier det i virkeligheden er.

Disse mennesker, handicappet som de er, rykkes ud fra de hjemlige omgivelser og det vante miljø, bliver i mange tilfælde henvist til at leve resten af deres liv under fremmede forhold, blandt mennesker, der

har en anden indstilling og taler et fremmed sprog, ligesom de i de allerfleste tilfælde vil være afskåret fra at få besøg af deres nærmeste. Den afsked, de tager med hjemmet og deres kære, når de rejser for at søge helbredelse hernede, er i mangede tilfælde en afsked for livet. Den isolation, disse mennesker ifølge sygdommens natur er henvist til, bliver ved de forannævnte forhold mangedoblet. At disse forhold ikke har nogen gavnlig indvirkning på sygdommen, men tværtimod nødvendigvis må virke hæmmende på en eventuel helbredelse, behøver man ikke at være fagmand for at kunne forstå.

Det har været mig magtpåliggende at fremhæve den menneskelige baggrund for denne sag, da det efter mit skøn må være et af hovedmotiverne for opførelse af et statshospital i Thorshavn. Hvad der i det foregående er anført vedrørende de sindslidende, gælder formentlig i lige så høj grad de åndssvage.

Det er derfor let forståeligt, at det gennem mange år af mange har været følt som et smerteligt savn, at Færøerne ikke har eget hospital til behandling af sindslidende. Ønsket herom har da også været fremført adskillige gange. Så tidligt som i 1931 blev der udarbejdet et udkast til et lovforslag herom, men det blev ikke fremsat. Jeg skal ikke trætte med gentagelser, men kan henvise til de meget fyldige og udtømmende bemærkninger, der ledsager lovforslaget. Her findes alt, der kan tjene til en grundig forståelse af den foreliggende sag.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget og i øvrigt af det, der er fremkommet under behandlingen af sagen, er tilstandene på Færøerne på de her omhandlede områder disse, at så godt som 100 pct. af de pågældende patienter, der er undergivet læge- og hospitalsbehandling, bliver behandlet på statshospitaler hernede. Dette gælder både de sindslidende og de åndssvage. Det er derfor givet, at statshospitalet i Thorshavn efter opførelsen i fremtiden vil aflaste de i denne del af landet værende statshospitaler med et patientantal, der svarer til dets kapacitet eller sengeantal. Af en af rigsombudsmanden udarbejdet årsberetning for 1962 fremgår, at det samlede antal særforsorgspatienter på Færøerne pr. 1. januar 1963